

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wstęp	15

Rozdział 1

Akty prawa miejscowego w systemie prawa powszechnie obowiązującego.	25
1.1. Uwagi wstępne	25
1.2. System źródeł prawa powszechnie obowiązującego w świetle Konstytucji RP z 1997 r.	27
1.3. Akty prawa miejscowego jako konstytucyjne źródło prawa powszechnie obowiązującego	34
1.4. Istota aktów prawa miejscowego	39
1.4.1. Pojęcie aktów prawa miejscowego	39
1.4.2. Akty prawa miejscowego w systemie podziału i równowagi władzy.	46
1.4.3. Akty prawa miejscowego jako wyraz realizacji zasad subsidiarności i decentralizacji	51
1.4.4. Akty prawa miejscowego w ramach jednolitego systemu prawa.	58
1.4.5. Akty prawa miejscowego jako podstawowe źródło prawa powszechnie obowiązującego	60
1.5. Cechy aktów prawa miejscowego	68
1.5.1. Normatywny charakter aktów prawa miejscowego.	68
1.5.2. Powszechny charakter aktów prawa miejscowego	71
1.5.3. Terytorialny charakter aktów prawa miejscowego.	73
1.5.4. Generalny i abstrakcyjny charakter aktów prawa miejscowego	76
1.5.5. Związanie treści aktów prawa miejscowego ramami ustawowymi. . . .	78
1.6. Rodzaje aktów prawa miejscowego.	80
1.6.1. Podział aktów prawa miejscowego ze względu na podmiotowy charakter organu uprawnionego do ich stanowienia.	80

1.6.1.1. Akty prawa miejscowego organów samorządu terytorialnego	80
1.6.1.2. Akty prawa miejscowego terenowych organów administracji rządowej	83
1.6.2. Podział aktów prawa miejscowego przy uwzględnieniu rodzaju upoważnienia ustawowego do ich stanowienia	85
1.6.2.1. Akty stanowione na podstawie szczegółowego upoważnienia ustawowego	85
1.6.2.2. Akty stanowione na podstawie generalnego upoważnienia ustawowego	88
1.6.3. Podział aktów prawa miejscowego przy uwzględnieniu kryterium przedmiotu regulacji	89
1.6.3.1. Akty prawa miejscowego o charakterze wykonawczym	90
1.6.3.2. Akty prawa miejscowego o charakterze organizacyjno-ustrojowym	93
1.6.3.3. Przepisy porządkowe	97

Rozdział 2

Stanowienie aktów prawa miejscowego	103
2.1. Uwagi wstępne	103
2.2. Uprawnienie do stanowienia samorządowych aktów prawa miejscowego	105
2.2.1. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego	105
2.2.2. Organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego	111
2.2.3. Dopuszczalność stanowienia przez organy związku komunalnego	114
2.2.4. Dopuszczalność stanowienia w drodze porozumienia	121
2.2.5. Zastępcze stanowienie na skutek rozwiązania lub zawieszenia organu jednostki samorządu terytorialnego	130
2.2.6. Zastępcze stanowienie przez organy nadzoru	141
2.3. Zakres przedmiotowy regulacji samorządowych aktów prawa miejscowego	144
2.3.1. Akty zawierające tzw. przepisy wykonawcze	144
2.3.2. Akty o charakterze ustrojowo-organizacyjnym	148
2.3.2.1. Statuty jednostek samorządu terytorialnego	150
2.3.2.2. Akty prawa miejscowego regulujące zasady zarządzania mieniem komunalnym	156
2.3.2.3. Akty prawa miejscowego regulujące zasady i tryb korzystania z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej	158
2.3.3. Szczególny charakter samorządowych aktów planowania – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz programy mające na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko	161
2.3.4. Samorządowe przepisy porządkowe	168
2.4. Formy stanowienia samorządowych aktów prawa miejscowego	182
2.4.1. Uchwała jako zasadnicza forma stanowienia samorządowych aktów prawa miejscowego	182

2.4.1.1. Istota uchwały	182
2.4.1.2. Uchwała jako jedyna dopuszczalna forma stanowienia samorządowych aktów prawa miejscowego przez organy stanowiące	184
2.4.1.3. Uchwała jako forma stanowienia samorządowych aktów prawa miejscowego przez organy wykonawcze.	188
2.4.1.4. Uchwała jako forma stanowienia samorządowych aktów prawa miejscowego przez organy związku komunalnego	191
2.4.2. Zarządzenie jako forma stanowienia samorządowych aktów prawa miejscowego	194
2.4.3. Forma stosowana przez organy nadzoru w związku z procedurą nadzorczą	201
2.5. Uprawnienie do stanowienia aktów prawa miejscowego terenowych organów administracji rządowej.	201
2.5.1. Wojewoda.	201
2.5.2. Terenowe organy rządowej administracji niespolonej.	204
2.6. Zakres przedmiotowy i formy stanowienia aktów prawa miejscowego terenowych organów administracji rządowej.	207
2.6.1 Akty o charakterze wykonawczym stanowione przez wojewodę	207
2.6.2 Akty o charakterze porządkowym stanowione przez wojewodę	215
2.6.3. Zarządzenie zastępcze wojewody stanowiące akt prawa miejscowego	220
2.6.4. Formy stosowane przez terenowe organy administracji rządowej niespolonej	225

Rozdział 3

Akty prawa miejscowego jako przedmiot kontroli wojewódzkiego sądu administracyjnego	229
3.1. Uwagi wstępne	229
3.2. Geneza uprawnień sądów administracyjnych w zakresie kontroli aktów prawa miejscowego.	231
3.2.1. Utworzenie Naczelnego Sądu Administracyjnego.	231
3.2.2. Zmiana zakresu działalności kontrolnej sądów administracyjnych wynikająca z odrodzenia się samorządu terytorialnego.	234
3.2.3. Rozszerzenie zakresu kontroli aktów prawa miejscowego po 1995 r.	235
3.2.4. Kontrola aktów prawa miejscowego w dwustopniowym modelu sądownictwa administracyjnego	239
3.3. Pozycja prawna sądów administracyjnych w strukturze wymiaru sprawiedliwości RP	243
3.3.1. Znaczenie konstytucyjnej zasady podziału i równowagi władzy	243
3.3.2. Sądy administracyjne w systemie władzy sądowniczej RP	246
3.3.3. Funkcje sądownictwa administracyjnego na tle kontroli działania administracji publicznej	251
3.3.3.1. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądową kontrolę działalności administracji publicznej	251

3.3.3.2. Ochrona praw podmiotowych jednostki	258
3.3.3.3. Ochrona samodzielności jednostek samorządu terytorialnego	263
3.3.3.4. Prawotwórcza rola sądownictwa administracyjnego	267
3.4. Kontrola aktów prawa miejscowego jako element kształtowania jedności systemu prawa w RP	269
3.5. Tryby kontroli aktów prawa miejscowego przez sądy administracyjne	273
3.5.1. Tryb kontroli bezpośredniej aktów prawa miejscowego	273
3.5.2. Tryb kontroli pośredniej aktów prawa miejscowego	274
3.6. Istota skargi do sądu administracyjnego na akty prawa miejscowego	277
3.6.1. Kryterium kontroli aktów prawa miejscowego	277
3.6.2. Pośrednictwo organu administracji i system autokontroli	279
3.6.3. Terminowość wniesienia skargi do sądu administracyjnego na akty prawa miejscowego	292
3.6.4. Wstrzymanie wykonania zaskarżonego aktu prawa miejscowego	295
3.7. Zakres przedmiotowy skargi na akty prawa miejscowego do sądu administracyjnego	300
3.8. Zakres podmiotowy skargi na akty prawa miejscowego do sądu administracyjnego	309
3.8.1. Skarga powszechna	309
3.8.1.1. Ograniczony charakter powszechności skargi	309
3.8.1.2. Swoista konstrukcja <i>res iudicata</i>	323
3.8.1.3. Brak przesłanki bezskutecznego wezwania do usunięcia naruszenia interesu prawnego lub uprawnienia	326
3.8.1.4. Reprezentacja w postępowaniu przed sądem administracyjnym	329
3.8.2. Skarga organów (podmiotów) powołanych do ochrony interesu publicznego w zakresie przestrzegania przez organy administracji publicznej obowiązujących przepisów prawa	333
3.8.2.1. Legitymacja skargowa prokuratora	333
3.8.2.2. Legitymacja skargowa Rzecznika Praw Obywatelskich	340
3.8.2.3. Legitymacja skargowa Rzecznika Praw Dziecka	342
3.8.2.4. Legitymacja skargowa organizacji społecznej	345
3.8.3. Skarga do sądu administracyjnego wynikająca z przepisów ustaw szczególnych	356
3.8.3.1. Legitymacja skargowa organu nadzoru w zakresie samorządowych aktów prawa miejscowego	356
3.8.3.2. Legitymacja skargowa innych podmiotów w zakresie samorządowych aktów prawa miejscowego	365
3.8.3.3. Brak legitymacji skargowej organu nadzoru wobec aktów prawa miejscowego terenowych organów administracji rządowej	367
3.8.4. Skarga organu jednostki samorządu terytorialnego na akt nadzoru wydany w związku z samorządowym aktem prawa miejscowego	368

Rozdział 4

Bezczynność prawotwórcza w zakresie stanowienia aktów prawa miejscowego jako przedmiot kontroli wojewódzkiego sądu administracyjnego.	385
4.1. Uwagi wstępne	385
4.2. Bezczynność administracji publicznej	387
4.2.1. Bezczynność administracji w sferze działań zewnętrznych	387
4.2.2. Bezczynność administracji publicznej a zasada praworządności	393
4.2.3. Bezczynność organu administracji publicznej a milczenie administracji	398
4.3. Istota beczynności prawotwórczej w zakresie stanowienia aktów prawa miejscowego	401
4.3.1. Pojęcie beczynności prawotwórczej	401
4.3.2. Bezczynność prawotwórcza jako przedmiot zaskarżenia do sądu administracyjnego.	406
4.4. Skarga na beczynność prawotwórczą organów samorządu terytorialnego w zakresie stanowienia aktów prawa miejscowego	411
4.5. Skarga na beczynność prawotwórczą terenowych organów administracji rządowej w zakresie stanowienia aktów prawa miejscowego	434

Rozdział 5

Rozstrzygnięcia wojewódzkiego sądu administracyjnego w zakresie kontroli aktów prawa miejscowego.	441
5.1. Uwagi wstępne	441
5.2. Rodzaje rozstrzygnięć w ramach kontroli bezpośredniej	444
5.2.1. Stwierdzenie nieważności aktu prawa miejscowego w całości lub w części	444
5.2.2. Stwierdzenie wydania aktu prawa miejscowego z naruszeniem prawa	457
5.2.3. Orzeczenie o niezgodności uchwały z prawem	459
5.2.4. Nakazanie organowi nadzoru wykonania określonej czynności na rzecz skarżącego	460
5.3. Rodzaje rozstrzygnięć w ramach kontroli pośredniej	462
5.3.1. Uchylenie aktu nadzoru na gruncie samorządowych ustaw ustrojowych.	462
5.3.2. Brak możliwości uchylenia aktu nadzoru na gruncie terenowej administracji rządowej	468
5.4. Oddalenie skargi.	468
5.5. Odrzucenie skargi.	470
Zakończenie	475
Wykaz aktów normatywnych	481
Wykaz orzecznictwa.	487
Wykaz literatury	503